

MONOPOL

Lucija Gluhak 1.b, 1. svibnja 2024.

Što je monopol?

- MONOPOL u ekonomiji je trajna tržišna situacija u kojoj je jedan davatelj usluge ili proizvoda koji nema konkurenciju te sam određuje cijenu tog proizvoda ili usluge.

Razlozi nastanka monopola

- kontrola sirovina – kada jedno poduzeće ima nadzor nad određenim rudama može postati monopolist
- patenti – ako jedno poduzeće ima patente za određene proizvode tada može biti jedini proizvođač
- politika cijena – kada proizvođač krene prvi u proizvodnju nema konkurencije a kada se konkurencija pojavi ne može pratiti glavnog proizvođača

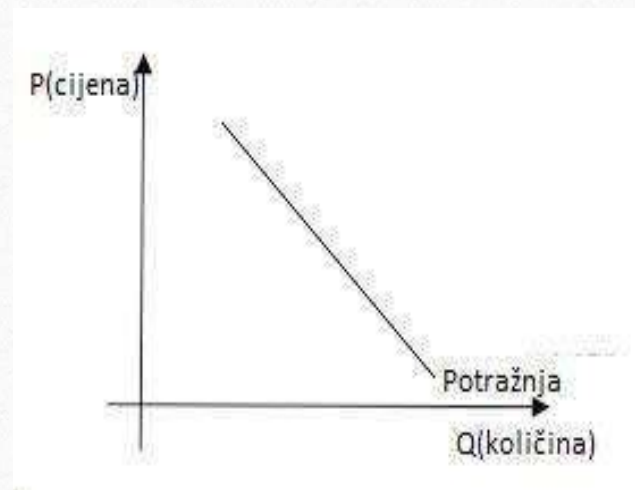
Vrste monopola

Imamo nekoliko podjela monopola i ovise o dva velika faktora faktorima:

- kokurencija
- tržište

ZATVORENI MONOPOL

- razina konkurencije ograničena zakonodavstvom
- potrebna je licenca ili patent za djelovanje i time je zaštićen
- kao primjer takvog monopola možemo navesti Disney

PRIRODNI MONOPOL

- oblik tržišta kada jedan proizvođač može zadovoljiti potražnju tržišta sam jer posjeduje određene resurse kao nafta, plin i zato nema velike troškove proizvodnje
- male tvrtke ne mogu opstati pa prestaju s radom ili se spajaju sa velikima
- kao primjer možemo navesti HEP, INA

OTVORENI MONOPOLI

- nastaje kada poduzeće svojim postignućima postigne takav položaj
- najčešće inovacija novog proizvoda, tehnologije
- nema zaštitu nad konkurencijom
- primjer Apple

ZAKLJUČAK

Monopol karakterizira ograničen pristup tržištu. Monopolisti sami postavljaju cijene za svoje proizvode kako bi maksimizirali profit, kupci tada nemaju drugoga izbora nego kupiti taj proizvod od monopolista jer nemaju konkurenata da im ponude niže cijene.

Trebalo bi uvesti antimonopolske zakone kako bi se suzbilo stvaranje monopola a time i raznih koncerna te kako bi kupci imali mogućnost izbora i veću ponudu na tržištu a time bi plaćali manju cijenu proizvoda i usluga.

LITERATURA

1. Benić Đ. (2012.) Mikroekonomija, Školska knjiga, Zagreb.
 2. Wikipedia <https://www.wikipedia.org/>
 3. Grubišić D. (2000.) Osnove mikroekonomije, Veleučilište u Splitu, Split
-